

Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond (ENRAF)

Často kladené otázky

Cíle, rozpočet a rámec

Co je ENRAF?

ENRAF je **fond EU** na období let **2021 až 2027**. Finanční prostředky z [rozpočtu EU](#) směřuje na podporu **společné rybářské politiky EU (SRP)**, **námořní politiky EU** a **agendy EU pro mezinárodní správu oceánů**.

Poskytuje finanční podporu na rozvoj inovativních projektů, které **zajišťují, že vodní a námořní zdroje jsou využívány udržitelným způsobem**.

To napomáhá plnit cíle [Zelené dohody pro Evropu](#), plánu pro politiky EU v oblasti životního prostředí a klimatu.

Co je účelem fondu ENRAF?

Jako globální aktér v rámci oceánů a významný producent mořských plodů má EU odpovědnost za ochranu a udržitelné využití oceánů a jejich zdrojů. V socioekonomickém zájmu EU je rovněž zaručit dostupnost dodávek potravin, konkurenceschopnost mořské ekonomiky a živobytí pobřežních komunit.

Fond ENRAF napomáhá dosáhnout udržitelného rybolovu a zachovat biologické mořské zdroje. To vede k:

- **zdravým, bezpečným a udržitelně řízeným mořím a oceánům,**
- **zajišťování potravin** prostřednictvím dodávky výrobků z mořských plodů,
- **růstu udržitelné modré ekonomiky.**

Fond rovněž napomáhá dosáhnout [cíle udržitelného rozvoje OSN č. 14](#) („zachovat a udržitelně využívat oceány, moře a mořských zdrojů“), k němuž se EU zavázala.

ENRAF je však malým fondem, proto musí být využíván strategicky. Každé investované euro by s ohledem na společné výhody a obecné blaho mělo generovat mnohem víc. Financování z fondu ENRAF by proto mělo podporovat investice, které mají jednoznačnou **přidanou hodnotu**, zejména řešením selhání trhu nebo situací suboptimálního financování.

Veřejná podpora by neměla duplikovat nebo vytlačovat soukromé financování ani narušovat hospodářskou soutěž. Měla by spíše usnadňovat soukromé investice, zejména v oblastech, kde je soukromý sektor ziskový, jako je mořská ekonomika obecně.

Jaké hlavní činnosti jsou z fondu ENRAF podporovány?

Fond ENRAF podporuje inovativní projekty, které přispívají k udržitelnému využívání a řízení vodních a mořských zdrojů.

Zejména usnadňuje:

- udržitelné a nízkouhlíkové rybolovné činnosti,

- ochranu biologické rozmanitosti moří a ekosystémů,
- dodávku kvalitních a zdravých mořských plodů evropským spotřebitelům,
- socioekonomickou atraktivitu a generační obnovu odvětví rybolovu, zejména s ohledem na drobný pobřežní rybolov,
- rozvoj udržitelné a konkurenceschopné akvakultury přispívající k zajišťování potravin,
- zlepšení dovedností a pracovních podmínek v oblasti rybolovu a akvakultury,
- ekonomickou a sociální životaschopnost pobřežních komunit,
- inovace v udržitelné modré ekonomice,
- námořní bezpečnost přispívající k bezpečnému mořskému prostoru,
- mezinárodní spolupráci přispívající ke zdravým, bezpečným a udržitelně řízeným oceánům.

Jaký je rozpočet fondu ENRAF a jak je distribuován?

Fond ENRAF je na období 2021–2027 naplánován s rozpočtem **6,108 miliardy EUR**.

Řízení programu je rozděleno mezi „sdílené řízení“ a „přímé řízení“:

- **sdílené řízení – 5,311 miliardy EUR** je poskytováno prostřednictvím vnitrostátních programů spolufinancovaných z rozpočtu EU a členských států EU,
- **přímé řízení – 797 milionů EUR** je poskytováno přímo Komisí.

Co je rámcem fondu ENRAF?

V rámci „**sdíleného řízení**“ je fond ENRAF spravován prostřednictvím vnitrostátních programů schválených Komisí. V tomto případě členské státy EU ve svých programech stanoví, co je pro ně nejlepší způsob pro splnění cílů fondu. V souladu se svou vnitrostátní strategií určí činnosti a v souladu s vlastními kritérii zvolí způsobilé projekty.

Nařízení o fondu ENRAF však uvádí seznam operací, které nejsou způsobilé pro podporu, čímž se předchází škodám v oblasti udržitelnosti rybolovu. Určité investice a systémy odškodnění pro rybářské loďstvo kromě toho podléhají zvláštním podmínkám s cílem zajistit, že jsou jednotná s cíli SRP v oblasti zachování zdrojů.

V rámci „**přímého řízení**“ Komise spravuje fond přímo prostřednictvím pracovních programů přijatých výborem ENRAF, který je složený ze skupiny odborníků určených členskými státy EU.

Horizontální podmínky

Jaké podmínky existují k zajištění toho, aby fond ENRAF cílil na činnosti se společnou přidanou hodnotou?

Několik podmínek zajišťuje, že se před jednotlivými investicemi s nižší přidanou hodnotou upřednostňují činnosti se společnou přidanou hodnotou (např. ochrana biologické rozmanitosti, udržitelný rybolov, inovace, kolektivní organizace odvětví rybolovu a akvakultury, místní rozvoj).

- Aby nedocházelo k vytěsňování zdrojů z činností s vyšší přidanou hodnotou, je finančně **omezeno pět kategorií individuálních investic do rybářských plavidel** – společně nemohou přesáhnout 15 % rozpočtu přiděleného každému členskému státu EU.
- Alespoň **15 %** rozpočtu přiděleného každému členskému státu EU musí jít na **dva základní kameny společné rybářské politiky**, aby byly zajištěny dostatečné zdroje pro její cíle: i) kontrola rybolovných činností a ii) shromažďování vědeckých údajů pro řízení rybolovu.
- Míra veřejné podpory závisí na přidané hodnotě investice. Projekty s **vysokou společnou přidanou hodnotou** (např. inovace, společní příjemci, veřejný přístup k výsledkům) mohou získat až **100 %**, přičemž určité individuální dotace loďstva nemohou přesáhnout 40 %.
- Podpora pro investice do lodí nemůže být poskytnuta jen za dodržování požadavků, které jsou v rámci práva EU povinné, s výjimkou určitého vybavení používaného ke kontrole rybolovných činností. Dotace by měly motivovat k chování, které jde **nad rámec pouhého dodržování právních předpisů**.
- **Určité dotace jsou vyhrazeny pro malá a střední rybářská plavidla** (tj. kratší než 24 metrů). Používají se k:
 - výměně nebo modernizaci motorů,
 - pomoci mladým rybářům získat poprvé plavidlo z druhé ruky,
 - zvýšení objemu plavidla s cílem zlepšit bezpečnost, pracovní podmínky či energetickou účinnost.Větší plavidla jsou celkově ziskovější a měla by pro tyto konkrétní investice využívat soukromé prostředky.

Co se stane, pokud příjemci podpory z fondu ENRAF nebo členské státy EU nedodrží pravidla společné rybářské politiky?

Poskytování podpory z fondu ENRAF je podmíněno **dodržováním pravidel společné rybářské politiky**. Pokud se příjemce dopustí závažného porušení předpisů (např. nelegálního rybolovu) nebo členský stát nedodrží konkrétní povinnost, financování se přeruší, pozastaví nebo upraví.

Proč jsou podmínky pro investice do rybářských plavidel potřeba?

Dotace na investice do rybářských plavidel mohou zvýšit jejich rybolovnou kapacitu a následně i schopnost chytat ryby, což může vést k **nadměrnému rybolovu**. Například plavidlo s větším trupem a/nebo výkonnějším motorem může ryby lovit po delší dobu rychlejším tempem a za tímto účelem může plout dále, což zvyšuje tlak na rybí populace.

V určitých segmentech rybářského loďstva kromě toho existuje nadměrná strukturální kapacita, což znamená, že **příliš mnoho plavidel loví příliš málo ryb**. Zvyšování rybolovné kapacity v těchto segmentech by vedlo k dalšímu nadměrnému rybolovu.

Fond ENRAF proto pro určité dotace loďstva obsahuje **záruky**, aby nedocházelo k těmto škodlivým účinkům. Plavidlo například musí patřit k segmentu rybářského loďstva bez nadměrné strukturální kapacity a podpora nemůže být poskytována ke zvýšení výkonu plavidla.

Ne všechny dotace loďstva jsou však škodlivé. Za vhodných podmínek mohou **pozitivně přispět** k environmentální, sociální a ekonomické udržitelnosti, např. investicemi do rybolovných technik s nízkým dopadem, do bezpečnosti na palubě nebo do energetické účinnosti. Tyto investice mají nárok na podporu z fondu ENRAF.

Existují v rámci fondu ENRAF dotace s nepříznivým vlivem na rybolov?

Ne, fond ENRAF neobsahuje žádné dotace s nepříznivým vlivem na rybolov.

[Cíl udržitelného rozvoje OSN č. 14.6](#) tyto dotace popisuje jako „dotace rybolovu, které přispívají k nadměrné kapacitě a nadměrnému rybolovu a (...) které přispívají k nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu“. EU se zavázala k jejich zákazu.

Aby se zabránilo těmto dotacím, obsahuje nařízení o fondu ENRAF **seznam nezpůsobilých operací** (např. stavba nových rybářských plavidel, zvyšování výkonu rybářských plavidel) a **soubor podmínek** k předcházení škodlivým účinkům, včetně nepřímých účinků (např. určité investice mohou být podporovány pouze v segmentech rybářského loďstva bez nadměrné strukturální kapacity).

Specifické oblasti podpory

Jakým způsobem fond ENRAF pomáhá chránit/obnovovat biologickou rozmanitost?

V rámci Zelené dohody pro Evropu EU přijala [strategii v oblasti biologické rozmanitosti](#) s cílem lépe chránit přírodu a zvrátit degradaci ekosystému. Co se týče plnění cílů strategie, je fond ENRAF hlavním přispěvatelem. Zejména napomáhá:

- podporovat **udržitelné rybolovné činnosti, rybolovné činnosti s nízkým dopadem a nízkouhlíkové rybolovné činnosti** (např. shromažďování vědeckých údajů k podpoře udržitelného řízení rybolovu, omezování nežádoucích úlovků, ochrana citlivých druhů, zlepšování energetické účinnosti rybářských plavidel),
- chránit a obnovovat **biologickou rozmanitost a ekosystémy moří** s cílem dosáhnout [dobrého stavu prostředí](#) mořských vod (např. tvorbou a správou chráněných mořských oblastí, prováděním opatření na ochranu prostoru stanovených [rámcovou směrnicí o strategii pro mořské prostředí](#), ochranou druhů v souladu se [směrnicí o stanovištích](#)),
- podporovat **oběhové hospodářství** (např. sběrem a recyklací ztracených lovných zařízení a odpadu z moře a zvyšováním hodnoty odpadu z rybolovu a akvakultury),
- podporovat **udržitelnou a energeticky účinnou produkci akvakultury**.

Jak fond ENRAF přispívá ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně v oblasti rybolovu a akvakultury?

Fond ENRAF lze využít ke snížení uhlíkové stopy rybolovu a akvakultury. K možným opatřením patří:

- inovace v **technologiích účinných z hlediska CO₂** pro pohon rybářských plavidel (např. zkoušky paliv s nižším obsahem uhlíku, jako je zkapalněný zemní plyn, zkapalněný bioplyn nebo hybridní elektrický pohon; přípravný výzkum o vodíkovém palivu),
- výměna nebo modernizace motorů rybářských plavidel s cílem snížit jejich emise CO₂ (za určitých podmínek s cílem zabránit zvýšení výkonu, a tím rybolovné kapacity),
- zlepšení **energetické účinnosti** rybářských plavidel (např. prostřednictvím lepší hydrodynamiky),
- vývoj zdrojů akvakulturních krmiv s nižším dopadem,
- změna na energeticky účinnou produkci akvakultury (např. využívání energie z obnovitelných zdrojů).

Fond ENRAF rovněž pomáhá odvětví rybolovu a akvakultury přizpůsobit se důsledkům klimatické změny prostřednictvím:

- financování shromažďování **vědeckých údajů** s cílem lépe porozumět tomu, jak změna klimatu ovlivňuje řízení rybolovu (např. s ohledem na dopad migrace rybích populací a invazivní druhy),
- pomoci v tom, aby akvakultura byla **odolnější** vůči klimatické změně (např. diverzifikací produkce na druhy, které jsou vůči změně klimatu odolnější, zvládáním nepředvídaných chorob/parazitů vznikajících v důsledku změn teplotních rozsahů, posilováním odolnosti vůči mimořádným událostem, suchu a ostatním proměnlivým podmínkám).

Do jaké míry fond ENRAF pomáhá splnit cíle v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti stanovené ve víceletém rozpočtu EU?

Rozpočet EU na období 2021–2027 (tj. „víceletý finanční rámec“) stanoví výdajové cíle pro cíle v oblasti klimatu a biologické rozmanitosti:

- **30 %** rozpočtu bude věnováno na boj proti **změně klimatu**,
- v letech 2026 a 2027 přispěje **10 %** ročních výdajů v rámci rozpočtu na zastavení a zvrácení úbytku **biologické rozmanitosti**.

I když fond ENRAF neobsahuje specifický závazný cíl nebo vyčleněné finanční prostředky na oblast klimatu a biologické rozmanitosti, aktivně pomáhá dosáhnout společných cílů stanovených ve víceletém finančním rámci.

Komise v této souvislosti pravidelně monitoruje úroveň příspěvku z fondu ENRAF za použití všech dostupných údajů. Pokud je vzhledem k dosažení celkového cíle učiněn nedostatečný pokrok, bude Komise aktivně spolupracovat s členskými státy EU na přijetí nápravných opatření, včetně změny jejich programů ENRAF.

Jak fond ENRAF pomáhá při dosahování cílů společné rybářské politiky?

Společná rybářská politika má za cíl zajistit, aby činnosti v oblasti rybolovu a akvakultury byly dlouhodobě **udržitelné** z hlediska životního prostředí a byly řízeny způsobem, jenž je v souladu s cíli **dosáhnout přínosů v hospodářské a sociální oblasti a v oblasti zaměstnanosti** a přispět k dostupnosti **dodávek potravin**.

ENRAF tyto cíle podporuje prostřednictvím těchto hlavních činností:

- podpora **udržitelných rybolovných činností** v dlouhodobém horizontu (prosazování rybolovných technik s nízkým dopadem a selektivních rybolovných technik, zamezení nežádoucím úlovkům),
- poskytování podmínek k tomu, aby odvětví rybolovu bylo **konkurenceschopné**,
- podpora **strukturálního řízení** rybolovu a rybářských loďstev (omezení nadměrné kapacity loďstva, podpůrná opatření pro zachování biologických mořských zdrojů),
- podpora **účinného nabízení** produktů rybolovu **na trhu**,

- přínos k **dobré životní úrovni** v pobřežních oblastech,
- shromažďování **vědeckých údajů** na podporu řízení rybolovu,
- podpora **kontroly** rybolovných činností a kultury dodržování pravidel s cílem zajistit rovné podmínky.

Za jakých podmínek fond ENRAF podporuje investice do rybářských plavidel?

Fond ENRAF může podporovat inovace a investice do rybářských plavidel, aby došlo k **dosažení cílů společné rybářské politiky**. Tato podpora zahrnuje činnosti, které zlepšují udržitelnost, selektivitu lovných zařízení, bezpečnost, pracovní podmínky, energetickou účinnost a kvalitu úlovků.

Existují však **cílená omezení** k zajištění udržitelnosti a přidané hodnoty investice.

- Pořízení zařízení, které zvyšuje schopnost rybářského plavidla vyhledat ryby, není způsobilé, jelikož by plavidlo bylo příliš účinné na úkor udržitelnosti.
- Podpora nesmí zvýšit rybolovnou kapacitu plavidla, pokud přímo nevyplývá ze zvýšení hrubé prostornosti (tj. objemu plavidla), které je nezbytné pro zlepšení bezpečnosti, pracovních podmínek nebo energetické účinnosti.
- Podpora nemůže být poskytnuta jen za dodržování požadavků, které jsou v rámci práva EU povinné, s výjimkou určitého vybavení používaného ke kontrole rybolovných činností. Dotace by měly motivovat k chování, které jde nad rámec pouhého dodržování právních předpisů.
- Investice do plavidel nemohou být poskytnuty plavidlům, která byla během předchozích dvou let převážně neaktivní, jelikož investice by se měly zaměřovat na aktivní plavidla.
- Na určité investice do rybářských plavidel se vztahují zvláštní pravidla způsobilosti, která mají předcházet nadměrné kapacitě nebo nadměrnému rybolovu. Podmínky se vztahují zejména na podporu poskytovanou i) mladým rybářům, která jim pomůže získat poprvé plavidlo z druhé ruky; a ii) na výměnu nebo modernizaci motoru plavidla, plavidlo musí např. spadat pod segment rybářského loďstva bez nadměrné strukturální kapacity a nový či modernizovaný motor nesmí mít vyšší výkon než motor, který je vyměňován.

Proč není stavba nových rybářských plavidel způsobilá pro podporu z fondu ENRAF? Nejsou nová moderní plavidla bezpečnější a udržitelnější?

Dotace EU na stavbu či pořízení nových rybářských plavidel byly ukončeny v roce 2004, protože přispěly k velmi vážné situaci související s **nadměrnou kapacitou a nadměrným rybolovem**. I když jsou nová plavidla bezpečnější a účinnější, mohou ryby lovit po delší dobu rychlejším tempem a za tímto účelem mohou plout dále, což zvyšuje tlak na rybí populace.

Kromě toho nedošlo k žádnému selhání trhu a neexistuje společná výhoda, které by ospravedlňovaly veřejnou podporu pro stavbu nových plavidel. Evropské rybářské loďstvo je

celkově ziskové a přístup k úvěru se v odvětví rybolovu nezdá být problematický. Z tohoto důvodu neexistuje důvod k využití peněz daňových poplatníků za účelem financování nových rybářských plavidel pro individuální soukromý zisk.

Pravidla společné rybářské politiky umožňují, aby byla nová rybářská plavidla stavěna za soukromé prostředky, a to společně se zárukami, které předcházejí zvyšování rybolovné kapacity loďstva. Konkrétně platí, že veškerá nová rybolovná kapacita (kvantifikovaná v objemu a výkonu plavidel), která vstoupila do loďstva, musí být kompenzována alespoň stejným objemem kapacity, která je odebrána (např. vyřazením starého plavidla). V rámci společné rybářské politiky mají členské státy EU tedy dostatečnou flexibilitu s ohledem na řízení vstupů do svých loďstev a výstupů z nich a na řešení investičních potřeb odvětví rybolovu udržitelným způsobem.

Fond ENRAF může podpořit zvýšení objemu (vyjádřeného v „hrubé tonáži“) rybářských plavidel. Vzhledem k tomu, že hrubá tonáž je parametrem rybolovné kapacity, jaké podmínky jsou zavedeny pro předcházení nadměrné kapacity?

Zvýšení objemu rybářského plavidla znamená jeho zvětšení. Může zlepšit bezpečnost na palubě, ale může také zvýšit schopnost plavidla lovit a skladovat ryby, a tím riziko nadměrného rybolovu.

Fond ENRAF podporuje takové renovace pouze tehdy, pokud je jejich přímým cílem **zlepšit bezpečnost, pracovní podmínky nebo energetickou účinnost**. Podporu mohou získat pouze malá a střední plavidla (tj. **kratší než 24 m**).

Jsou zavedeny jasné záruky pro předcházení zvyšování objemu, který vede k nadměrné kapacitě a nadměrnému rybolovu.

- Podmínkou je následná instalace zařízení nebo vybavení, které zlepšuje bezpečnost, pracovní podmínky nebo energetickou účinnost (např. ubytování pro posádku).
- To je možné pouze v segmentech rybářského loďstva, kde neexistuje nadměrná strukturální kapacita.
- Kapacita musí být kompenzována odebráním alespoň stejného objemu ve stejném segmentu loďstva nebo v segmentu vnitrostátního loďstva s nadměrnou kapacitou (např. vyřazením starého plavidla), čímž se nezvýší celková kapacita loďstva.

Jak může fond ENRAF poskytnout podmínky pro hospodářsky životaschopné a konkurenceschopné odvětví rybolovu?

Hlavními hnacími silami ziskovosti v odvětví rybolovu jsou hojné populace ryb, stabilní ceny ryb, nízké ceny pohonných hmot, energeticky účinná plavidla a kvalifikovaní rybáři. Některé z těchto faktorů jsou vnější a nespolehlivé na strukturální investice.

Fond ENRAF může ke strukturálním podmínkám umožňujícím ziskovost a konkurenceschopnost přispět, a to např. níže uvedenými způsoby.

- Může **investovat** do rybářských plavidel, zejména za účelem zvýšení energetické účinnosti a zlepšení kvality úlovků. Nižší spotřeba paliva snižuje provozní náklady a kvalitnější ryby pomáhají udržet tržní ceny stabilní.
- Může rozvíjet **dovednosti a znalosti** prostřednictvím studií proveditelnosti, poradenských služeb, posouzení dopadů a pilotních projektů šířených v celém odvětví rybolovu.
- Může **mobilizovat soukromé investice** využitím finančních nástrojů (veřejných půjček a záruk). Finanční nástroje jsou vhodné zejména pro nové investice, u nichž se očekává, že budou finančně životaschopné, které ale nedostávají dostatečné finanční prostředky z tržních zdrojů.
- Může rybářům pomoci **diverzifikovat jejich příjmy** a rozvíjet doplňkové činnosti v místní modré ekonomice, např. v cestovním ruchu, přímém prodeji, environmentálních službách a kulturní námořní činnosti.

Jak fond ENRAF podporuje rozvoj dovedností?

Rozvoj dovedností má pro konkurenceschopnost odvětví rybolovu a akvakultury a námořní odvětví zásadní význam. V tomto ohledu může fond ENRAF podporovat např.:

- poradenské služby,
- spolupráci mezi vědci a rybáři,
- odborné školení,
- celoživotní učení,
- podporu sociálního dialogu,
- sdílení znalostí.

Jak fond ENRAF přispívá k sociálnímu zabezpečení a generační obnově rybolovu?

Cílem společné rybářské politiky je zajistit přiměřenou životní úroveň lidem závislým na rybolovných činnostech. Ta je klíčová k zajištění generační obnovy v odvětví rybolovu.

Pro zvýšení přitažlivosti rybolovu existují **tři hlavní podmínky**:

- udržitelné řízení rybolovných činností a loďstev v dlouhodobém horizontu, které je nezbytné pro ziskovost,
- dobré pracovní podmínky na palubě,
- dovednosti na vysoké úrovni.

Fond ENRAF může podporovat investice pro tyto účely, např.:

- podporou lidského kapitálu a **dovedností** (např. odborná příprava, celoživotní učení a sdílení znalostí a zkušeností),
- **přilákáním mladých lidí** do odvětví rybolovu prostřednictvím vzdělávacích a komunikačních opatření,

- poskytnutím **podpory na zahájení činnosti** mladým rybářům, např. zaplacením podílu na jejich prvním rybářském plavidle – režim omezený na nákup použitých malých a středních plavidel (tj. kratších než 24 m),
- zlepšením **bezpečnosti a pracovních podmínek** na palubě rybářských plavidel,
- zlepšením **vyváženého zastoupení žen a mužů** (např. podpora úlohy žen v rybářských komunitách),
- usnadněním **pracovních vztahů** se všemi příslušnými zúčastněnými stranami.

Jak fond ENRAF přispívá k vědeckým poznatkům s cílem zlepšit řízení rybolovu a mořského prostředí?

Řízení rybolovu je založeno na nejlepším dostupném vědeckém poradenství. To se opírá o harmonizované, spolehlivé a přesné vědecké údaje.

Společná rybářská politika proto vyžaduje, aby členské státy EU **shromažďovaly údaje o lodích** a jejich rybolovných činnostech, zejména biologické údaje o úlovcích, a o možném ekologickém dopadu rybolovných činností na mořský ekosystém.

Za tímto účelem fond ENRAF podporuje tyto činnosti:

- pomáhá členským státům EU shromažďovat a zpracovávat údaje o lodích a rybolovných činnostech v souladu s [rámcovým nařízením o shromažďování údajů](#),
- podporuje poskytování vědeckého poradenství pro řízení rybolovu,
- podporuje shromažďování a správu údajů s cílem posílit udržitelné řízení mořského prostředí. Za tímto účelem fond ENRAF financuje [„Evropskou námořní síť pro pozorování a sběr dat“](#) (EMODnet) zřízenou za účelem lepšího zpřístupnění údajů o moři veřejným a soukromým uživatelům. Tyto údaje usnadňují [„územní plánování námořních prostor“](#) za účelem udržitelné koordinace lidských činností na moři. Rovněž pomáhá provádět opatření na ochranu mořské biologické rozmanitosti a ekosystémů.

Jak fond ENRAF pomáhá omezit nežádoucí úlovky?

Jedním z hlavních cílů společné rybářské politiky je snížit nežádoucí úlovky a zamezit jim. Nežádoucí úlovky zahrnují ryby, které mají buď nízkou tržní hodnotu, nebo nemohou být prodány, protože pravidla společné rybářské politiky jejich odlov neumožňují, např. pokud:

- nedosahují minimální velikosti,
- je jejich kvóta vyčerpána,
- jsou poškozené,
- je jejich lov zakázán.

Výměty nežádoucích úlovků do moře představují značné plýtvání biologickými mořskými zdroji a negativně ovlivňují finanční životaschopnost odvětví rybolovu.

Společná rybářská politika proto zavazuje rybářská plavidla k vykládce všech úlovků (dále jen „**povinnost vykládky**“). Tato povinnost podněcuje rybáře k přizpůsobení způsobů rybolovu tak, aby se zamezilo plýtvání zdroji. Vykládka nežádoucích úlovků, které rybáři nemohou prodat v běžném obchodním oběhu nebo které mají nízkou tržní hodnotu, skutečně vytváří dodatečné náklady, a tudíž hospodářské ztráty. Pokud by se jim zabránilo, došlo by ke zvýšení ziskovosti této činnosti.

V této souvislosti je **přizpůsobení rybolovných technik** klíčové pro pomoc rybářům ulovit pouze ryby, na které se zaměřují, a tím v první řadě omezit nežádoucí úlovky. Za tímto účelem může fond ENRAF podporovat inovace a investice, které zvyšují selektivitu rybolovných technik a lovných zařízení, a to s obzvláště vysokou mírou veřejné podpory (**100 %**).

Podpora z fondu ENRAF může rovněž pomoci zmírnit důsledky povinnosti vykládky, pokud jde o nežádoucí úlovky, kterým nelze zabránit. V tomto ohledu může pomoci zlepšit infrastrukturu rybářských přístavů s cílem:

- usnadnit vykládku a skladování nežádoucích úlovků,
- najít odbytiště pro nežádoucí vyložené úlovky, aniž by se však pro tyto úlovky vytvořil strukturovaný trh.

Na tyto činnosti se může vztahovat míra veřejné podpory ve výši **75 %**.

Jak fond ENRAF pomáhá omezit nadměrnou kapacitu loďstev?

Některé segmenty rybářského loďstva se vyznačují nadměrnou kapacitou, což vede k nadměrnému využívání mořských biologických zdrojů.

Existuje-li nadměrná strukturální kapacita, je ziskovost nízká, protože příliš mnoho plavidel loví příliš málo ryb. Aby se této situaci předešlo, je nezbytné strukturální přizpůsobení dotčených rybářských loďstev.

S cílem odstranit nadměrnou kapacitu vyžaduje společná rybářská politika, aby členské státy EU přijaly konkrétní opatření ke **sladění počtu rybářských plavidel s dostupnými zdroji**. Tato opatření jsou založena na posouzení rovnováhy mezi rybolovnou kapacitou loďstev a rybolovnými právy, která mají k dispozici, na úrovni každého segmentu rybářského loďstva.

V této souvislosti může fond ENRAF poskytnout rybářům finanční vyrovnání, pokud svou rybolovnou činnost zastaví trvale. Rybolovná kapacita omezená díky této podpoře je pak z loďstva trvale odstraněna.

Trvalé zastavení může být provedeno buď vrakováním rybářského plavidla, nebo jeho vyřazením z provozu a dovybavením pro jiné činnosti. Přechod na rekreační rybolov však nesmí vést ke zvýšenému tlaku na mořský ekosystém.

Jak fond ENRAF pomáhá kontrolovat rybolovné činnosti?

Je nanejvýš důležité, aby členské státy EU kontrolovaly rybolovné činnosti ve svých vodách s cílem **prosazovat společnou rybářskou politiku, předcházet nezákonnému rybolovu** a podporovat **kulturu dodržování pravidel** v odvětví rybolovu. Tím jsou zajištěny rovné podmínky pro rybáře v celé EU.

Za tímto účelem pomáhá fond ENRAF členským státům EU provádět systém kontroly rybolovu zřízený [nařízením EU o kontrolním režimu](#). Zejména může podpořit nákup kontrolních prostředků, např. dronů a hlídkových lodí, které mohou rovněž přispět k námořnímu dozoru a misím pobřežní stráže.

Fond ENRAF rovněž podporuje investice do digitálních nástrojů umožňujících transparentní, účinnou a uživatelsky přívětivou kontrolu a monitorování rybolovu, jako jsou např.:

- systémy dálkového elektronického monitorování,
- automatizovaná analýza dat,
- radiofrekvenční identifikace,
- průběžné měření a zaznamenávání výkonu motoru,
- uzavřený televizní okruh na palubě.

Za jakých podmínek fond ENRAF odškodňuje rybáře za dočasné zastavení jejich činnosti?

Některá **opatření pro zachování zdrojů** v rámci společné rybářské politiky a některé **výjimečné okolnosti** vyžadují dočasné zastavení rybolovných činností. Ve zvláštních případech může fond ENRAF podporovat finanční vyrovnání rybářům za toto dočasné zastavení s cílem zmírnit jejich hospodářské ztráty.

Finanční vyrovnání je možné, pokud je ukončení činnosti způsobeno:

- opatřeními pro zachování biologických mořských zdrojů (např. dočasné období biologického klidu pro daný druh a/nebo v dané oblasti),
- přerušením, z důvodu vyšší moci, uplatňování „dohody o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu“ (tj. dohody podepsané mezi EU a třetí zemí, která rybářským plavidlům EU umožňuje lovit ve vodách této třetí země),
- přírodní katastrofou,
- ekologickou katastrofou,
- zdravotní krizí (včetně pandemie COVID-19).

Ukončení činnosti vyplývající z opatření pro zachování zdrojů musí vést ke **snížení intenzity rybolovu** na základě vědeckého poradenství, aby se zajistilo, že skutečně přispějí k ochraně nebo obnově mořských biologických zdrojů.

Vyrovnání za dočasné zastavení rybolovných činností musí být cílené a nemělo by nahrazovat strukturální přizpůsobení rybářských loďstev tam, kde je to zapotřebí. Proto jej nelze poskytnout na dobu delší než dvanácti měsíců na plavidlo během programového období fondu ENRAF.

Proč není stavba nových rybářských přístavů způsobila pro podporu z fondu ENRAF?

Nové přístavy nejsou **ekonomicky zapotřebí**. Pobřežní oblasti EU jsou již dobře vybaveny. Nové kapacity by vytlačily činnost ze stávajících přístavů, čímž by oslabily jejich hospodářskou životaschopnost.

Nové přístavy jsou navíc **drahé** a fond ENRAF má malý rozpočet.

Investice by se proto měly zaměřit na **stávající infrastrukturu**.

Jak fond ENRAF přispívá k udržitelné akvakultuře?

Akvakultura přispívá k potenciálu EU vyrábět potraviny na udržitelném základě, díky čemuž hraje důležitou úlohu při zajišťování dlouhodobého zabezpečení a dodávek potravin. Akvakultura může mít také jiné než potravinové účely, např. v oblasti farmaceutik a biotechnologie.

Společná rybářská politika vyžaduje, aby každý členský stát EU vypracoval **„víceletý vnitrostátní strategický plán“** na podporu **udržitelnosti, konkurenceschopnosti a diverzifikace** akvakultury. Fond ENRAF podporuje činnosti uvedené v těchto plánech, např. s ohledem na:

- udržitelnost životního prostředí (mimo jiné prostřednictvím ekologické akvakultury, účinného využívání zdrojů a služeb pro správu přírody),
- výrobní investice,
- inovace,
- diverzifikaci výroby a činností,
- rozvoj odborných dovedností,
- zlepšení pracovních podmínek,
- akce v oblasti veřejného zdraví,
- režimy pojištění populací chovaných v akvakultuře,
- zdraví a dobré životní podmínky zvířat.

Jak fond ENRAF pomáhá zlepšit trhy s produkty rybolovu a akvakultury?

Potravinová bezpečnost a dodávky potravin se opírají o účinné a dobře organizované trhy pro produkty rybolovu a akvakultury, které zajišťují transparentnost, stabilitu, kvalitu a rozmanitost **dodavatelského řetězce**, stejně jako **informace pro spotřebitele**.

Za tímto účelem zahrnuje společná rybářská politika **„společnou organizaci trhů“**, která oficiálně uznává „organizace producentů“ jako subjekty zastupující producenty v odvětví rybolovu a akvakultury.

Tyto organizace vypracovávají a provádějí **„plány produkce a uvádění na trh“**, aby společně řídily činnosti svých členů, zejména aby jim pomohly sladit nabídky s poptávkou na trhu.

Společná organizace trhů rovněž uznává **„meziodvětvové organizace“** sestávající z různých kategorií hospodářských subjektů v odvětví rybolovu a akvakultury, které koordinují marketingové činnosti v celém dodavatelském řetězci (tj. vertikální integrace producentů, distributorů a maloobchodníků).

Fond ENRAF podporuje **uvádění produktů rybolovu a akvakultury na trh** v souladu s těmito cíli. Zejména může pomoci:

- vytvářet organizace producentů a provádět jejich plány produkce a uvádění na trh,
- rozvíjet nová odbytiště na trhu,
- podporovat sledovatelnost a informovanost spotřebitelů,
- přidávat hodnotu produktům (např. prostřednictvím označování jakosti, udržitelnosti nebo zeměpisného původu),

- šířit informace o trhu v celém dodavatelském řetězci.

Za jakých podmínek fond ENRAF podporuje zpracování produktů rybolovu a akvakultury?

Zpracovatelský průmysl hraje důležitou roli v zajišťování dostupnosti a kvalitě produktů rybolovu a akvakultury.

Fond ENRAF může podporovat cílené investice do tohoto odvětví za účelem dosažení cílů [společné organizace trhů](#).

U větších podniků (tj. větších než malé a střední podniky) je podpora poskytována prostřednictvím finančních nástrojů (půjček nebo záruk). Přímé granty jsou vyhrazeny pro malé a střední podniky.

Jak fond ENRAF posiluje odolnost odvětví rybolovu a akvakultury?

Odvětví rybolovu a akvakultury jsou vystavena rostoucím rizikům v oblasti hospodářství a životního prostředí, mimo jiné kvůli pandemii COVID-19, změně klimatu a kolísání cen.

Fond ENRAF jim může pomoci přizpůsobit se této měnící se situaci a odhalit nové obchodní příležitosti jako způsoby, jak posílit jejich odolnost.

Fond ENRAF může zejména podpořit tyto činnosti:

- podpora **kolektivní organizace** a budování kapacit pro rozvoj kolektivních obchodních strategií a sdílení znalostí (např. zřizování organizací producentů, průzkum trhu, poradenské služby),
- stimulace tržně orientovaného **výzkumu a inovací** za účelem vývoje nových služeb nebo produktů s vysokým potenciálem (např. studie proveditelnosti a pilotní projekty, aplikovaný výzkum nových produktů a nové výrobní postupy),
- podpora **strukturálních investic**, u nichž se očekává, že budou finančně životaschopné, které ale nemohou získat dostatečné finanční prostředky z tržních zdrojů (klíčové oblasti investic: energetická účinnost, kvalita výrobků, oběhové hospodářství),
- **diverzifikace** obchodních činností a zdrojů příjmů (např. doplňkové činnosti v místní modré ekonomice, partnerství v rámci místních komunit),
- zlepšování **dovedností**, tak aby odpovídaly potřebám vyplývajícím z nových obchodních příležitostí (např. odborná příprava, poradenství mladým rybářům, celoživotní učení, sdílení znalostí a zkušeností),
- posílení **organizace trhu** s cílem přidat hodnotu produktům a rozvíjet nová odbytíště (např. provádění plánů produkce a uvádění na trh, vertikální integrace producentů v odvětví rybolovu a akvakultury s distributory a maloobchodníky v meziodvětvových organizacích),

- zvýšení schopnosti odvětví rybolovu a akvakultury **řídít rizika** a reagovat na nepříznivé události (např. vzájemné fondy, pojistné nástroje, kolektivní řízení environmentálních rizik).

Jak fond ENRAF podporuje rybolov a akvakulturu během pandemie COVID-19?

Pokud pandemie významně naruší trhy s produkty rybolovu a akvakultury, může Komise aktivovat **dočasné mimořádné opatření** ke zmírnění bezprostředních hospodářských důsledků. Toto opatření umožňuje rybářům a chovatelům v oblasti akvakultury získat za jejich hospodářské ztráty a dodatečné náklady **finanční vyrovnání**. Komise průběžně sleduje situaci na trzích a zváží veškerá nezbytná opatření, pokud existují důkazy o podstatném narušení trhů.

Fond ENRAF může rovněž pomoci odvětví rybolovu a akvakultury přizpůsobit se zdravotním a hygienickým požadavkům, např. nákupem osobních ochranných prostředků.

Kromě toho může usnadnit rozvoj dočasných alternativních odbytišť na trhu s cílem kompenzovat uzavření restaurací (např. přímým prodejem zákazníkům).

V dlouhodobějším horizontu může fond ENRAF podporovat investice směřující k větší odolnosti (podrobnosti viz předchozí otázka).

Jak fond ENRAF podporuje drobný pobřežní rybolov?

„Drobný pobřežní rybolov“ provádějí i) námořní a vnitrozemská rybářská plavidla o celkové délce nepřesahující 12 metrů, která nepoužívají vlečná lovná zařízení (tj. vlečná zařízení); a ii) rybáři na břehu.

Představují téměř **75 %** všech rybářských plavidel registrovaných v EU a **téměř polovinu** všech pracovních míst v odvětví rybolovu. Proto v místních pobřežních komunitách hraje důležitou socioekonomickou roli.

V této souvislosti se fond ENRAF zaměřuje zejména na drobný pobřežní rybolov.

- Projekty týkající se drobného pobřežního rybolovu mohou být podporovány s mírou veřejné podpory ve výši **100 %** s výjimkou projektů týkajících se i) prvního pořízení rybářského plavidla mladým rybářem; ii) nahrazení nebo modernizace motoru a iii) zvýšení objemu rybářského plavidla. Maximální míra podpory pro tyto projekty je 40 %.
- Členské státy EU musí ve svých programech ENRAF zohlednit **specifické potřeby** drobného pobřežního rybolovu a popsat v nich opatření nezbytná pro jeho rozvoj.
- Členské státy EU musí usilovat o zavedení **zjednodušených postupů** pro podniky v oblasti drobného pobřežního rybolovu, které žádají o podporu z fondu ENRAF.

Jak fond ENRAF podporuje nejvzdálenější regiony EU?

Nejvzdálenější regiony čelí specifickým **výzvám** souvisejícím s jejich odlehlostí, topografií a klimatem. Mají však také zvláštní **výhody**, na jejichž základě je možné rozvíjet udržitelnou modrou ekonomiku.

V této souvislosti se fond ENRAF zaměřuje zejména na tyto regiony.

- Dotčené členské státy EU (Francie, Portugalsko a Španělsko) připravují **akční plán** pro každý ze svých nejvzdálenějších regionů. Plán vyvíjí **strategii** pro **rozvoj sektorů udržitelné modré ekonomiky**, včetně rybolovu a akvakultury. Finanční zdroje jsou vyhrazeny na pomoc při provádění akčních plánů.
- Fond ENRAF může hospodářským subjektům z nejvzdálenějších regionů poskytnout finanční vyrovnání za dodatečné náklady, kterým čelí v souvislosti s rybolovem, chovem, zpracováním nebo uváděním produktů rybolovu a akvakultury na trh v důsledku zvláštní situace těchto regionů.
- Na projekty prováděné v nejvzdálenějších regionech se může vztahovat **vysoká míra veřejné podpory (85 %)**.

Jsou rekreační rybáři způsobilí pro podporu z fondu ENRAF?

Rekreační rybolov se vztahuje na neobchodní rybolovné činnosti, které využívají mořské živé vodní zdroje pro rekreační, turistické nebo sportovní účely.

Rekreační rybáři jsou způsobilí pro podporu, pokud jejich projekty napomáhají dosažení cílů fondu. Například se mohou účastnit akcí na ochranu mořského prostředí a partnerství v oblasti udržitelného námořního cestovního ruchu v místních komunitách.

Jak fond ENRAF pomáhá rozvíjet udržitelnou modrou ekonomiku?

Modrá ekonomika zahrnuje tradiční a nově vznikající ekonomické činnosti související s oceány, moři, pobřežními i vnitrozemskými vodami. Spoléhá na inovace a investice do námořních podniků, které mají potenciál vytvářet **pracovní místa** a zvyšovat **rozvoj** v místních pobřežních komunitách, např. bioekonomika, modely udržitelného cestovního ruchu, obnovitelné zdroje energie z oceánů, inovativní stavba lodí a přístavní služby.

Fond ENRAF se zaměřuje na podmínky umožňující rozvoj udržitelné modré ekonomiky a na odstraňování překážek s cílem **usnadnit investice** do nových trhů, technologií a služeb.

Zejména podporuje:

- námořní správu za účelem udržitelné koordinace lidských činností na moři (např. prostřednictvím „územního plánování námořních prostor“),
- převod a využívání výzkumu, inovací a technologií do soukromých investic,
- rozvoj námořních dovedností,
- šíření údajů o mořském a námořním prostředí a socioekonomických údajů,
- rozvoj souborů projektů s cílem stimulovat soukromé investice.

Jak fond ENRAF podporuje místní iniciativy v pobřežních komunitách?

Rozvoj udržitelné modré ekonomiky hraje při udržování místních pobřežních komunit klíčovou úlohu.

V tomto ohledu fond ENRAF podporuje **místní partnerství** napříč námořními odvětvími s cílem posílit komunity, aby maximalizovaly své environmentální, kulturní, sociální a lidské zdroje a **využívaly příležitostí**, které modrá ekonomika ve svých specifických oblastech nabízí.

V rámci nástroje nazvaného „**komunitně vedený místní rozvoj**“ zřídily zúčastněné strany z komunity „místní akční skupinu“ za účelem vypracování a provádění místní strategie. Strategie podporuje kolektivní iniciativy malého rozsahu a inovace, které pomáhají rozvíjet místní modrou ekonomiku a chránit mořské prostředí.

Místní partnerství zajišťují vyvážené zapojení a zastoupení příslušných zúčastněných stran napříč odvětvími. Mohou se zaměřovat na tradiční odvětví (např. rybolov, akvakulturu, cestovní ruch) a/nebo podporovat hospodářskou diverzifikaci prostřednictvím synergií s rozvíjejícími se námořními odvětvími (např. [modrá bioekonomika](#)).

„Komunitně vedený místní rozvoj“ je k dispozici každé místní komunitě, kde má modrá ekonomika potenciál poskytovat hospodářské příležitosti, a to i ve vnitrozemských oblastech.

Jak fond ENRAF podporuje agendu EU pro mezinárodní správu oceánů?

60 % světových oceánů se nachází mimo vnitrostátní jurisdikce. To znamená sdílenou mezinárodní odpovědnost za jejich řízení.

V této souvislosti má EU za cíl podporovat lepší správu oceánů na dvoustranné, regionální a mnohostranné úrovni v těchto oblastech:

- boj proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu,
- snižování lidského tlaku na oceány,
- vytváření podmínek pro udržitelnou modrou ekonomiku,
- posílení mezinárodního mořského výzkumu.

To pomáhá splnit [cíl udržitelného rozvoje OSN č. 14](#) („zachovat a udržitelně využívat oceány, moře a mořských zdrojů pro udržitelný rozvoj“) tím, že zajišťuje, aby oceány byly **zdravé, bezpečné a udržitelně řízené**.

Fond ENRAF podporuje akce prováděné v rámci mezinárodních procesů, dohod a institucí, které regulují a řídí lidské činnosti v oceánech (např. v souvislosti s [Úmluvou OSN o mořském právu](#)).

Jak fond ENRAF přispívá k námořní bezpečnosti a spolupráci pobřežní stráže?

Ochrana hranic a námořní bezpečnost jsou zásadní pro umožnění **bezpečných podmínek** pro mořskou ekonomiku a předcházení nezákonnému jednání, které poškozuje mořské prostředí.

V tomto ohledu fond ENRAF podporuje námořní dohled a spolupráci pobřežní stráže v rámci „společného prostředí pro sdílení informací“ (CISE), které usnadňuje výměnu informací mezi veřejnými orgány zapojenými do námořního dohledu napříč členskými státy EU a orgány EU.

Provádění a sledování

Jaká je míra podpory z fondu ENRAF (v rámci „sdíleného řízení“)?

Standardní maximální míra veřejné podpory poskytované příjemcům je **50 %**.

Existují však **odchyly** v závislosti na **přidané hodnotě** projektu.

Například:

- **pro určité individuální investice** do rybářských plavidel existuje nižší míra (**40 %**),
- u projektů kombinujících **inovace, kolektivní zájem a kolektivní příjemce** a také u projektů týkajících se **ochrany mořské biologické rozmanitosti** existuje vyšší míra (až **100 %**),
- **drobní pobřežní rybáři** mohou pro většinu svých projektů získat **100 %**.

Maximální míra spolufinancování (tj. podíl placený fondem ENRAF v celkových veřejných výdajích projektu) činí **70 %** s výjimkou 100 % pro vyrovnání v nejvzdálenějších regionech na pokrytí dodatečných nákladů (viz otázka o nejvzdálenějších regionech).

Do jaké míry je fond ENRAF jednodušší než jeho předchůdce, který se vztahoval na období 2014–2020 (Evropský námořní a rybářský fond)?

Předchozí fond byl založen na přesném a pevném popisu možností financování a pravidel způsobilosti (dále jen „opatření“). To ztížilo jeho provádění pro členské státy EU a příjemce.

Fond ENRAF je založen na **jednodušší struktuře** bez pevných opatření a používá tyto přístupy:

- Má **čtyři priority** popisující celkový rozsah podpory v souladu s cíli společné rybářské politiky, námořní politiky EU a agendy EU pro mezinárodní správu oceánů:
 - 1) *podporování udržitelného rybolovu a obnova a zachování mořských biologických zdrojů;*
 - 2) *podpora udržitelných činností v oblasti akvakultury a zpracování a uvádění produktů rybolovu a akvakultury na trh, a tím přispívání k bezpečnosti potravin v Unii;*
 - 3) *umožnění udržitelné modré ekonomiky v pobřežních, ostrovních a vnitrozemských oblastech a podpora rozvoje rybářských a akvakulturních komunit,*
 - 4) *posílení mezinárodní správy oceánů a umožnění toho, aby moře a oceány byly bezpečné, čisté a udržitelně řízené.*

- Každá priorita obsahuje **specifické cíle**, které obecně popisují operační rozsah podpory v tematických oblastech (např. ochrana biologické rozmanitosti, podpora udržitelné akvakultury, shromažďování vědeckých údajů).
- **Pravidla způsobilosti jsou na úrovni EU omezená.** Je na členských státech EU, aby ve svých vnitrostátních programech ENRAF vyvinuly nejvhodnější prostředky pro dosažení cílů stanovených v souladu s těmito čtyřmi prioritami. Při stanovování pravidel způsobilosti mají flexibilitu.
- *U některých druhů dotací existují podmínky a omezení.* Nařízení o fondu ENRAF obsahuje seznam nezpůsobilých operací, aby se zabránilo škodlivým dopadům na udržitelnost (např. investice zvyšující rybolovnou kapacitu). Některé kategorie dotací pro rybářské loďstvo navíc podléhají zvláštním pravidlům způsobilosti, aby byl zajištěn jejich soulad s cíli SRP v oblasti zachování zdrojů (např. nový motor instalovaný na rybářském plavidle nemůže mít větší výkon než motor, který je nahrazován).
- **Sledování výkonnosti:** provádění fondu ENRAF je monitorováno prostřednictvím ukazatelů výstupů a výsledků. Členské státy EU podávají zprávy o pokroku dosaženém při plnění cílů stanovených v jejich programech a na výročním přezkumném jednání projednávají pokrok, jehož se při provádění s Komisí dosáhne. To umožňuje včasné odhalení potenciálních problémů s prováděním a v případě potřeby se určí nápravná opatření.

Jak Komise hodnotí programy ENRAF před jejich schválením?

V rámci „sdíleného řízení“ připravuje každý členský stát EU jeden vnitrostátní program, který Komise po hloubkovém posouzení schválí. V tomto posouzení Komise zohledňuje příspěvek programu ke společným prioritám fondu ENRAF a k cílům:

- odolnost,
- zelená transformace,
- digitální transformace,
- environmentální, hospodářská a sociální udržitelnost,
- opatření ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně,
- rozvoj drobného pobřežního rybolovu.

Komise rovněž posuzuje programy na základě [analýzy mořských oblastí](#), což je veřejný dokument uvádějící hlavní výzvy každé mořské oblasti s ohledem na cíle společné rybářské politiky. Cílem této analýzy je poskytnout členským státům EU vodítko při řešení společných problémů v mořských oblastech v jejich programech.

Jak jsou strukturovány vnitrostátní programy ENRAF?

Vnitrostátní program ENRAF je **strategickým plánem pro veřejné investice** v letech 2021 až 2027. Popisuje opatření šitá na míru s cílem reagovat na konkrétní výzvy, které členský stát EU identifikoval, pokud jde o společné priority EU pro mořskou biologickou rozmanitost, námořní politiku a udržitelné odvětví rybolovu a akvakultury.

Programy obsahují **čtyři hlavní části**:

- **určení potřeb:** ty jsou podloženy analýzou silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb,
- **rozvoj vhodných opatření:** členské státy EU popisují konkrétní opatření s cílem reagovat na potřeby s podporou z fondu ENRAF,
- **stanovení cílů** pro sledování provádění a výsledků: členské státy EU stanovily cíle na základě ukazatelů výstupů a výsledků, aby odrážely očekávané účinky akcí podporovaných z fondu ENRAF,
- **rozdělení finančních zdrojů** mezi specifické cíle fondu v souladu s celkovou strategií programu.

Jak se sleduje provádění fondu ENRAF?

Provádění fondu ENRAF se sleduje průběžně a transparentně.

- Členské státy EU podávají dvakrát ročně zprávu o hodnotách ukazatelů vybraných v jejich programech ENRAF. Tyto informace se shromažďují na úrovni EU a zveřejňují.
- Členské státy EU podávají pětkrát ročně zprávu o počtu vybraných projektů a o jejich finančních nákladech. Tyto informace se shromažďují na úrovni EU a zveřejňují. Rovněž se člení podle tematických oblastí.
- Členské státy EU podávají dvakrát ročně zprávu o podrobných charakteristikách každého projektu a příjemce. Komise tyto informace používá pro pravidelné podávání zpráv *ad hoc*.
- Komise projednává provádění fondu ENRAF s každým členským státem EU na výročním přezkumném jednání. Cílem tohoto jednání je určit potenciální problémy ve vnitrostátním programu ENRAF a v případě potřeby určit nápravná opatření.
- Do dne 30. června 2029 vyhodnotí každý členský stát EU svůj program ENRAF, aby posoudil jeho dopad.
- Do konce roku 2024 a následně do konce roku 2031 Komise vyhodnotí účelnost, účinnost, relevanci, soudržnost a přidanou hodnotu EU fondu ENRAF jako celku.